

Azərbaycandakı xarici ölkə diplomatik korpuslarının nümayəndələri Qəbələdə

Noyabr ayının 5-də Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər, Mədəniyyət və Turizm nazirliklərinin təşkilatçılığı ilə respublikamızda fəaliyyət göstərən xarici ölkə səfirləklerinin nümayəndələri tanışlıq məqsədilə Qəbələ rayonunda olmuşlar. Qonaqlar rayona səfərləri zamanı «Tufandağ» dağ xızık yay-qış istirahət kompleksi, Nic qəsəbəsindəki "Çotarı" Alban kilsəsində olmuşlar.

Onlara məlumat

verilmişdir ki, kilsə tarixi baxımdan ən qədim və əhəmiyyətli abidələrdən biridir. Nic qəsəbəsində rayonda tolerantlığın bir modeli hesab edilir. Sonra qonaqlar Çuxur Qəbələ kəndində Qafqaz Albaniyasının 900 il paytaxtı olmuş qədim Qəbələ şəhərinin xərabalıqları və ərazidə aparılan arxeoloji qazıntıların nəticələri ilə tanış olmuşlar.

Qonaqlara səyahət zamanı rayonumuzun tarixi, mədəniyyəti və turizm imkanları, Qəbələdə aparılan abadlıq və quruculuq işləri ilə bağlı məlumat verilmişdir.

Həmin gün qonaqlar İsmayıllı rayonuna yola düşmüşlər.

Foto S. Umuyevindir.

Təbrik edirik

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Beynəlxalq Müəllim Günü münasibətində Azərbaycanda təhsilin inkişafındaki xidmətlərinə görə respublikamızın bir sıra qabaqcıl müəllimlərinin təltif edilməsi və onlara fəxri adaların verilməsi ilə əlaqədar sərəncamlar imzalanmışdır.

Təltif edilənlər arasında Qəbələ şəhər 1 sayılı tam orta məktəbinin müəllimi Bayramova Şəmsiyyə Əflatun qızı da vardır.

Şəmsiyyə müəlliməni «Tərəqqi medalı» ilə təltif edilməsi münasibətində təbrik edir, ona şərəfli işində daha yüksək uğurlar arzulayırıq.

Bakıda Avropa Film Festivalı keçirilmişdir

Oktjabrın 30-dan noyabrın 9-dək Bakıda Avropa Film Festivalı keçirilmişdir. Festival Avropa Birliyinin (AB) Azərbaycandakı nümayəndəliyi və AB-yə üzv dövlətlərin Azərbaycanda təmsil olunan şirkətləri «Park Cinema» ilə birgə baş tutmuşdur.

2010-cu ildən bəri hər il təşkil olunan Avropa Film Festivalının programına AB-yə üzv olan 16 ölkədən və Azərbaycandan 16 film daxil edilmişdir. Komediya, dram, sənədli film, animasiya kimi müxtəlif janrlarda olan filmlər bütün növ film pərəstişkarlarını özüne cəlb etmişdir. Xorvatiya filmi «Sirli oğlan» və Finlandiya animasiya filmi «Niko 2—kiçik qardaş, böyük narahatlıq» xüsusi olaraq uşaq və yeniyetmələr üçün maraqlı olmuşdur.

14 noyabr-Ümumdünya Diabet Günü təşkilatçılarının təşəbbüsü ilə bağlıdır. O, 1921-ci ilin oktyabrında öz tələbəsi Carl Bestle birlikdə ilk dəfə şekerli diabet xəstəliyinin müalicəsi üçün insulin preparatını keşf etmişdir. 14 noyabr bu böyük alimin doğum günüdür. Məhz onun şərəfinə Beynəlxalq Diabet Federasiyasının və Ümumdünya Şəhiyyə Təşkilatının qərarına əsasən 14 noyabr 1991-ci ildən etibarən Ümumdünya Diabet Günü kimi qeyd olunur.

Bu tarixi günün beynəlxalq səviyyədə qeyd olunması diabet xəstəliyinin problem və qayğılarını üzə çıxarıır. Şəkerli diabet eyni zamanda təkcə tibbi problem deyil, o həmçinin sosial, iqtisadi, psixoloji və hüquqi problemlərin də meydana çıxmamasına səbəb olur. Bu problemlərin hər birinin vaxtında həlli minlərlə insanın yararlı insan kimi həyata, cəmiyyətə qaytarılması, neçə-neçə sıniq qəlbin sevinməsi deməkdir. Bu baxımdan ölkəmizdə qanunvericilik bazasında həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər öz müsbət nəticəsini verməkdədir.

Xüsusilə son 10 ildə dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə respublikamızda şekerli diabet xəstəliyinə qarşı mübarizə üçün dövlət səviyyəsində tədbirlər həyata keçirilir. 2005-ci il iyun ayının 7-də Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin "Şəkerli diabet üzrə Dövlət Programı"ni təsdiq etməsi də buna misaldır. Hazırda

14 noyabr-Ümumdünya Diabet Günüdür Şəkərli diabetli xəstələrə hamı qayğı ilə yanaşmalıdır

bütün dünyani ciddi narahat edən xəstəliklərdən biri olan şekerli diabet xəstəliyi artıq qlobal problem kimi ortaya çıxmışdır. Elə buna görə son zamanlar beynəlxalq təşkilatların bu xəstəliyə qarşı mübarizəsi güclənmiş, səylərini birləşdirmişlər.

Xatırlatmalyam ki, bu xəstəlik ilk dəfə qədim Misisirdə mövcud olub. Amma onun yaranma səbəbləri XIX əsrin sonlarında alimlərin itlər üzərində apardıqları eksperimentlər nəticəsində aşkarlanmışdır.

Belə ki, itin mədəaltı vəzisi çıxarıldıqdan sonra onda şekerli diabet inkişaf etmişdir. Əger 30 il bundan əvvəl dünyada 30 milyon şekerli diabet xəstəsi vardsa, hazırda bu rəqəm artaraq 200 milyondan çoxdur. Son məlumatə görə Qəbələ rayonu üzrə 1200 nəfəre yaxın insan şekerli diabet xəstəliyinə tutulmuşdur. Şəkerli diabet xəstəliyinin geçmiş ağrılaşmaları nəticəsində son vaxtlar ölüm faiziin yüksək olduğu üçün mütəxəssisləri daha çox narahat edir. Çünkü indi alımlar tərəfindən müəyyən olunub ki, şekerli diabet nəinki endokrin, həm də ürək, qan-damar sistemini zədələyən xəstəlikdir. Hazırda ən təhlükəli xəstəliklər sırasında dördüncü yerde şekerli diabet xəstəliyi durur.

Qeyd etməliyəm ki, bugün şekerli diabet xəstələrinin 95 faizi şeker ölçən aparatlarla, test çubuqları ilə tə-

Son illərin məlumatına görə şekerli diabet xəstəsi olanların arasında ürək-damar çatışmazlığından ölüm halları 4-5 dəfə, korluq halları 10 dəfə, qanqren və aşağı ətrafların amputasiyası 50 dəfə, xroniki böyrək çatışmazlığı 5 dəfə çoxdur. Diabet ağır sosial-iqtisadi problem sayıldığı üçün bu xəstəliyə düşər olan insanlar əsasən dövlət qayğısı ilə əhatə olunurlar. Sovetlər birliyi dövründə Azərbaycanda belə yardım mexanizmi işləsə də, ötən əsrin 90-cı illərində bu yardım mexanizmi demek olar ki, bütünlükə unuduldu. Yalnız 2003-cü il dekabrın 23-də MDB məkanında ilk dəfə olaraq Azərbaycanda Milli Məclis tərəfindən "Şəkerli diabet xəstəliyinə tutulmuş şəxslərə dövlət qayğısı haqqında" qanun qəbul edildi.

Bununla da respublikamızın müstəqillik dövründə bu sahədə yeni bir mexanizmin bünövrəsi qoyuldu. Həmin program layihəsi Nazirlər Kabinetin tərəfindən təsdiq olunduqdan sonra diabet xəstələrinin illik artım tempini nəzərə alınaraq hər il əvvəlki illərlə müqayisədə 15 faiz artıq vəsaitin ödənilməsi qərara alınıb.

Bir sözlə, şekerli diabet xəstəsi olan insanlara hamı həm mənəvi, həm də maddi dəstək olmalı, onların problemlərinə qayğı ilə yanaşmalıdır.

Gülbeniz SALEHOVA, həkim-endokrinoloq.

Ümumiyyətlə, dövlət bu xəstələrə yardımını tam şəkilde öz üzərinə götürmüştür. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin tam nəzarəti altında olan bu iş artıq həllini tapmaq üzərdir.

Son illər bu sahədə Heydər Əliyev Fonduun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti də xüsusi təqdirəlayıqdır. Kimsəsiz uşaqların sağlamlığının təmin olunması istiqamətində həyata keçirilən sosial layihələr içərisində diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı ilə bağlı reallaşdırın tədbirlər cəmiyyətdə böyük rezonans və rəğbətə səbəb olmuşdur. Hər il Heydər Əliyev Fondu humanitar aksiya keçirərək 300 nəfərə yaxın şekerli diabet xəstəsi olan uşağa birillik pulsuz insulin, spistlər, qlükometrler, onların test çubuqları payla-

yor. Bir sözlə, şekerli diabet xəstəsi olan insanlara hamı həm mənəvi, həm də maddi dəstək olmalı, onların problemlərinə qayğı ilə yanaşmalıdır.